

Jongeren in de Bijbel

Wat moet je nou met de leefwereld van jongeren? Als oudere kun je de neiging hebben om je er maar ver vandaan te houden.

Het woord 'jongerenwereld' komt niet in de Bijbel voor. Maar het spreekt voor zich dat God de jongerenwereld principieel niet anders benadert dan de wereld als geheel. We kunnen voor dit artikel daarom te rade gaan bij de wereldbeschouwing zoals die in de gereformeerde theologie is ontwikkeld. We ontdekken dan drie belangrijke aspecten.

Door God geschapen

Alles wat er is, is door God geschapen. Niet alleen mensen, dieren, en planten, maar ook alle mogelijkheden (potenties) die in de schepping besloten zijn. Dus: zaken als het gezin, muziek, seksualiteit, handel enzovoort zijn in hun oorspronkelijke vorm geen verzinsels van mensen, maar uitvindingen van God! Hij heeft er ook een bepaalde bedoeling mee. Daarom nemen we als christenen Gods 'gebruiksaanwijzing' bij Zijn schepping zo serieus: hoe je omgaat met muziek, seksualiteit enzovoort is maar niet om het even.

Op dat laatste komen we in de volgende artikelen nog terug, maar eerst moet duidelijk zijn dat we deze wereld dus niet mogen afschrijven. Dat is in de kerkgeschiedenis vaak gedaan: zaken als politiek, kunst, seksualiteit of ook de jongerenwereld werden dan als van minder waarde geacht. Een 'geestelijk' christen hield zich daarvan afzijdig. Daartegenover houden we met Paulus vol: "Alles wat God geschapen heeft is goed. Niets hoeft te worden verworpen als het onder dank wordt aangenomen, want het is geheiligd door het woord van God en door het gebed." (1 Tim. 4:1-5).

Gods wereld is gevallen

Maar... de wereld is niet meer zoals ze bedoeld was. Door de zonde van de mens is de héle geschapen werkelijkheid geïnfecteerd geraakt. Het samenleven van mensen, de wereld van de kunst, het terrein van de seksualiteit en zelfs Gods gave van de kerk – álles is besmet door de zonde. Daarom heeft het woord 'wereld' in de Bijbel vaak (niet altijd) een heel negatieve betekenis: het duidt dan de van God afgevallen wereld aan.

Ook in de jongerenwereld is er veel 'wereld': dingen die de duivel gebruikt om jongeren van God af te trekken. Het zou erg onverstandig zijn om daarvoor onze ogen te sluiten! We moeten jongeren juist oproepen om zich onbesmet te bewaren van de wereld (Jac. 1:27). Tegelijkertijd moeten we hier oppassen voor een denkfout die vaak gemaakt wordt. De verleiding is namelijk groot om te zeggen: jongerenwereld=werelds. Of bijvoorbeeld: muziek=werelds, politiek=werelds. Het aantrekkelijke van zo'n gedachtegang is dat je veilig lijkt voor de 'wereld' zo lang je je maar niet op zo'n terrein begeeft. Maar het is tegelijkertijd ook helemaal fout. Jacobus bedoelt niet dat we ons afzijdig moeten houden van de jongerenwereld, of van muziek, of van film. Hij waarschuwt voor wereldgelijkvormigheid in het algemeen, waar die zich ook voordoet – of het nu in de muziek is of in de kerk! Want 'de wereld' is overal! En toch schrijft God Zijn wereld niet af!

God verzoent Zijn wereld

In Kolossensen 1:20 schrijft Paulus dat God erop uit is om door Christus 'alle dingen te verzoenen tot Zichzelf, hetzij de dingen die op de aarde, het zij de

dingen die in de hemelen zijn'. Deze tekst laat zien dat we geen enkel terrein van de wereld mogen afschrijven, alsof God daarmee niet meer te maken zou willen of kunnen hebben. God wil juist Zijn hele schepping herstellen en tot haar oorspronkelijke bedoeling brengen.

Daarom is de politiek niet iets waar christenen zich afzijdig van moeten houden; ze moeten op dit terrein opkomen voor Gods geboden. Seksualiteit, om een ander voorbeeld te noemen, moet niet doodgezwegen worden, maar geheiligd! Evenzo moeten we muziek of films van jongeren niet negeren of bij voorbaat afschrijven. De taak van de gemeente is jongeren te leren op een heilige manier hiermee om te gaan! Dat is niet simpel en het kan misschien best tot heftige confrontaties leiden. Maar we mogen vertrouwen dat de bediening van de verzoening (2 Kor. 5:18-20) voor de héle wereld geldt. God was in Christus (met eerbied gesproken) ook de leefwereld van jongeren met Zichzelf verzoenende. Het komt er op aan dat we als ambtsdragers in die bediening willen staan!

Televisie

Dat betekent niet dat we kunnen uitgaan van een bepaald (jeugd)cultuuroptimisme. Een bepaald terrein kan op een gegeven moment zó ernstig aangetast zijn door de zonde, dat het maar beter is om je daar helemaal van afzijdig te houden ("verafschuw zelfs de kleren die ze met hun lichaam bezoedeld hebben." Judas 1:23). Het is dus bijvoorbeeld helemaal niet zo gek om in deze tijd bewust géén televisie in huis te nemen. Maar dat is dan niet omdat televisie op zich verkeerd zou zijn en per definitie niet aan God gewijd zou kunnen worden. Ook wie geen televisie neemt, kan bidden voor het werk van de EO!

Iets dergelijks geldt voor de leefwereld van jongeren. Het is niet: mijden óf wijden. Het gaat om allebei. Er zijn in de jongerencultuur producten die we het label 'vergif' moeten meegeven. En dan is er maar één antwoord: mijden. Tegelijkertijd roepen we jongeren op om hun hele leefwereld te wijden aan hun Heer en Heiland. Hoe we als ambtsdragers en ouders in deze spanning tussen mijden en wijden kunnen staan, daarvoor hopen we in andere artikelen handreikingen te geven.

Herman van Wijngaarden

Programmamanager jeugdwerk Protestantse Kerk